

Liikenneturvallisuustoimijan vuosikertomus 2018

Kalajoki

Kalajoki kuuluu [Oulun eteläiseen liikenneturvallisuustoimija-alueeseen](#), jossa on yhteensä 17 kuntaa. Liikenneturvallisuustoimija on kuntien ja ELY-keskuksen yhdessä hankkima palvelu.

Kaupungin liikenneturvallisuustyö perustuu ajantasaiseen liikenneturvallisuussuunnitelmaan ja sisältää sekä liikenneympäristön parantamistoimet että monialaisen liikennekasvatustyön. Liikenneturvallisuustyötä koordinoidaan liikenneturvallisuusryhmässä.

Liikenneturvallisuustoimija tukee kuntia liikenneturvallisuustyössä osallistuen liikenneturvallisuusryhmien toimintaan sekä suunnitellen ja organisoiden erilaisia toimenpiteitä yhteistyössä kunnan, keskeisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Toimija avustaa kuntia erityisesti liikennekasvatustoimenpiteissä mutta myös liikenneympäristön toimenpiteiden ohjelmoinnissa ja tiedonhallinnassa.

Toimijan työtä ohjataan kuntien yhteisessä ohjausryhmässä.

Internet-sivut: www.liikenneturvallisuus.info

Oulun eteläisen alueen liikenneturvallisuustoimija:
Noora Airaksinen, Sitowise
noora.airaksinen@sitowise.com, p. 0400 922 372

Liikenneturvallisuusryhmä

Kalajoen liikenneturvallisuusryhmä kokoontui vuonna 2018 kaksi kertaa (14.3. ja 11.10.).

Liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano:

- *Annukka Takalo, tekniset palvelut (pj)*
- *Marko Raiman, tekniset palvelut*
- *Heikki Seppä, perusopetus, alakoulu*
- *Juho Silvasti, perusopetus, alakoulu*
- *Miia Hämäläinen, koululaiskuljetukset*
- *Outi Kalliokoski, perusturva*
- *Teuvo Tuorila, perusopetus yläkoulu*
- *Merja Gronoff, vanhuspalvelut*
- *Tuula Haapala, varhaiskasvatus*
- *Niina Juola, nuoriso ja vapaa-aika*
- *Riku Saksholm, lukio*
- *Minna Saari, 4H yhdistys*
- *Sari Puhakka, 4H yhdistys*
- *Petri Lehkonen, pelastuslaitos*
- *Tomi Reinikainen, poliisi*
- *Seppo Rasmus, autoliitto*
- *Eero Kalmakoski, Liikenneturva*
- *Tarja Jääskeläinen, ELY-keskus*
- *Pekka Toiviainen, ELY-keskus*
- *Noora Airaksinen, liikenneturvallisuustoimija (siht)*

Liikenneturvallisuustyö on yhteistyötä!

Liikennekasvatuksen toimenpiteet 2018

- 17.4. Tappomopo-esitys kaikille 8.-luokkalaisille keskustassa ja Himangalla.
- Pyöräilyviikon markkinointi, ”Pyörällä kauppaan”-teema
- Kouluissa viettiin liikenneturvallisuusviikkoa syyskuussa ja päiväkotit Puolukka järjesti lasten kävelyretken.
- 11.9. Turvallinen koulumatka -tilaisuus Ylivieskassa eteläisen alueen kuntien työntekijöille ja päättäjille.
- 28.11. liikenneturvallisuustilaisuus eläkeläisille.
- Fillarilla-aineiston käyttöä tukevat virtuaalilasikehikot hankittu ja luovutettu käyttöön, Liikenneturvan koulutuksia tarpeen mukaan.
- Uuteen kouluhankkeeseen liittyen tehty koulureittien paikkatietotarkasteluja. Viiden tähden koulureitit -hanke käynnistyy erillisenä Trafian valtionavustushankkeena.
- Heijastinpiipojen jako ryhmäläisille ja muulle henkilökunnalle. Heijastimet jaettiin luokanvalvojen kautta Merenojan koulun yläkoululaisille jotka liikkuvat väistötilojen välillä. Samalla rehtorilta muistutus vanhemmille ja turvallisesta liikkumisesta Wilman kautta.
- Liikenneturvan työmatkaliikenteen asiakaskirje ja tapahaaste ryhmäläisille.
- Erillisenä valtionavustushankkeena tehtiin vuonna 2018 Kalajoen matkailualueen kestävä liikumisen strategia.

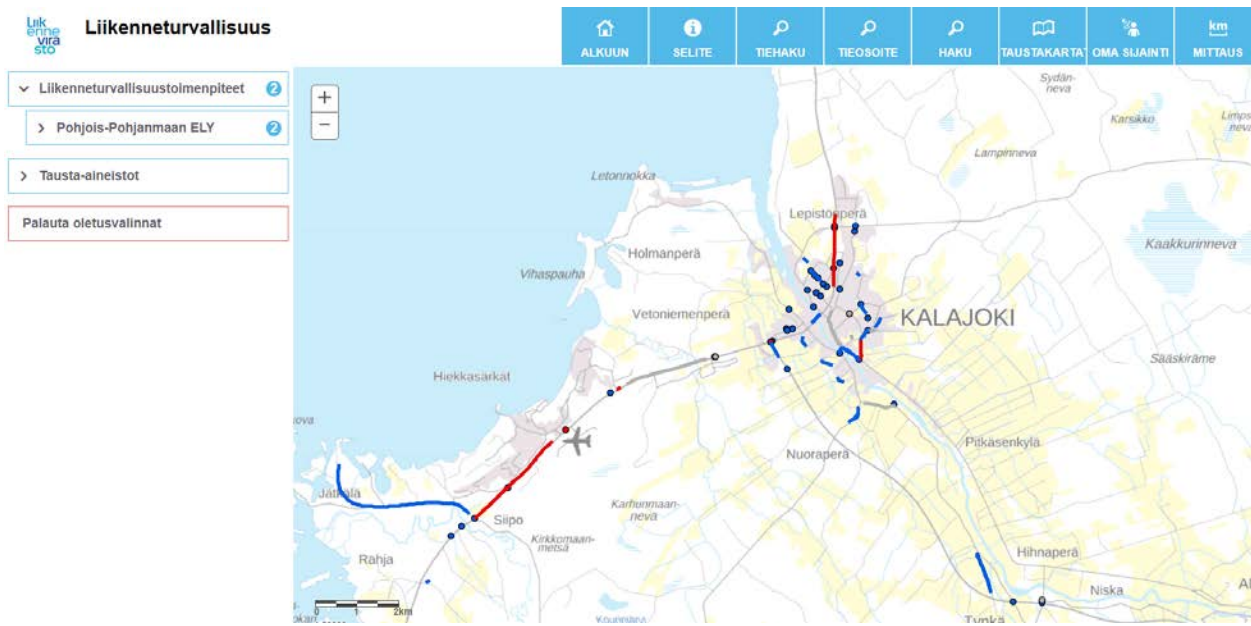
Kaikista tapahtumista tiedotettiin paikallismedialle. Lisäksi erityisesti koulut ja päiväkodit ovat toteuttaneet itsenäisesti liikennekasvatustoimenpiteitä osana opetussuunnitelmia ja omaa toimintaansa.

Liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

Liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden karttakäyttöliittymä löytyy toimijatyön nettisivuston etusivulta: www.liikenneturvallisuus.info

Karttakäyttöliittymään on koottu Kalajoen liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet, joita kaupunki ja ELY-keskus toteuttavat resurssien puitteissa.

Liikenneturvallisuustoimijan työn mahdollistavat kunnat, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Liikenneturva

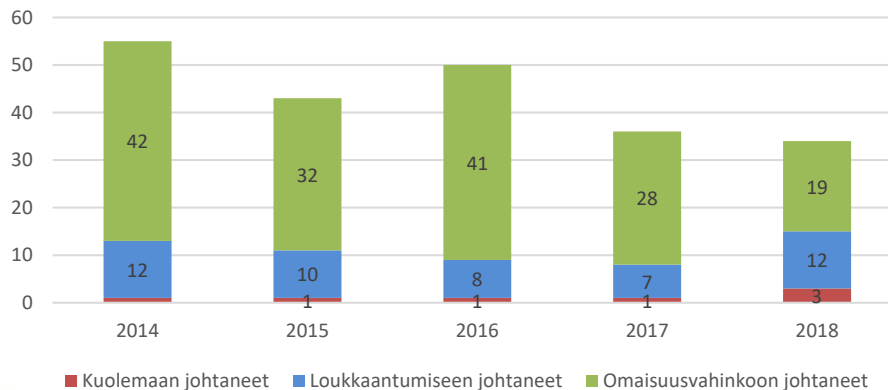

Tieliikenneonnettomuudet Kalajoella 2014-2018

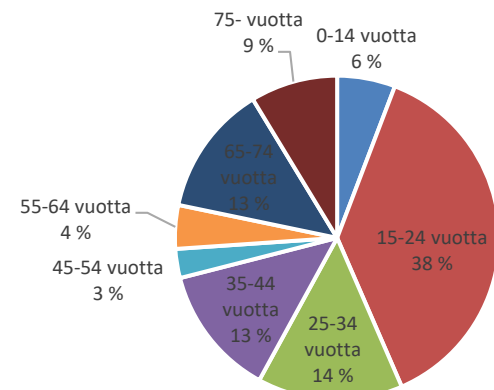
(Tilastokeskuksen ennakkotieto 2018)

- Poliisin tietoon tulleita tieliikenneonnettomuuksia tapahtui vuosina 2014-2018 yhteensä 218, joista 49 (22%) johti loukkaantumiseen ja seitsemän (3%) kuolemaan. Vuotuinen onnettomuusmäärä on vaihdellut välillä 34-55.
- Onnettomuuksissa kuoli yhdeksän henkilöä, heistä kahdeksan oli henkilö- tai pakettiauton kuljettajia tai matkustajia ja yksi moottoripyöräilijä. Uhreista viisi oli 15-24-vuotiaita nuoria ja kolme 65-74-vuotiaita.
- Loukkaantuneita oli yhteensä 60 ja heistä kolme loukkaantui vakavasti (vuodet 2014-2017). Loukkaantuneista kolmasosa oli 15-24-vuotiaita nuoria ja 58% (34) oli henkilöauton kuljettajia tai matkustajia. Loukkaantuneita mopoilijoita oli kahdeksan, moottoripyöräilijöitä seitsemän, polkupyöräilijöitä viisi ja jalankulkijoita kolme.
- Onnettomuudet kartalla: <http://apps.strafica.fi/onn/>
- Huomionarvoista on, että suuri osa mm. polkupyöräilijöiden loukkaantumiseen johtavista yksittäisonnettomuuksista jää poliisin tilastojen ulkopuolelle.

Tieliikenneonnettomuudet Kalajoella 2014-2018

Liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden ikäjakauma (n=69)

Liikenneturvallisuuustoimijan työn mahdollistavat kunnat, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Liikenneturva

Harva Nivalan yläkoululainen on uskaltanut mopolla kouluun sinäpäivän, kun Lari Mäkelä (vas.) ja Juha Häkklilä tulivat pitämään heille mopo-opintunteja. ETU KUPULISOJA

Monen mopon kunnossa olisi parannettavaa

Etu Kupulisoja
NIVALA

Kun poliisi pysäyttää mopoilijan, syynä ovat tyypillisesti ajotyyli tai mopon varusteisiin, rakenteeseen ja kuntoon liittyvät seikat. Esimerkiksi valoissa, jarruissa ja renkaissa olisi monessa mopossa parantamisen varaa.

– Onnettomuuksissa puutteet ovat yleensä sääntötuntemuksessa tai noudattamisessa, havainnoinnissa, mopon hallinnassa tai liian suuressa tilanopeudessa. Suuri osa onnettomuuksista tapahtuu risteyksialueella, vanhempi konstaapeli **Juha Häkklilä** kertoo.

Häkklilä piti torstaina Niva-Kajin koululla Nivalassa mopo-opintunteja 8-luokkalaisille.

Virtittämisen riskeistä suurimmat liittyvät tietysti turvallisuuteen, mutta myös lomppakkoa se voi rasittaa pahimmillaan yhi tuhamella eurolla.

– Sitä voi miettiä, onko se reilun tonnin arvoista, että saa ajaa hieman lujempaa kuin 45 kilometriä tunnissa. Sillä rahalla saa jo kevytmoottoripyöräkortin ja jos vauhtia haluaa, sillä käy aika monta kertaa Powerparkissa.

– Onko se reilun tonnin arvoista, että saa ajaa hieman lujempaa kuin 45 kilometriä tunnissa.

Entä sitten, jos mopo kulkee uutena 55 kilometriä tunnissa, kuten selitys usein kuuluu? – Minä veisin sen takaisin kauppaan ja sanoisin, että halusin ostaa mopon, en kevytmoottoripyörää, poliisi toteaa.

POLISILISÄKSI myös Liikenneturvalla oli oma oppitunti

liikennesääntöjen. Kouluttaja **Lari Mäkelä** opetti liikennesääntöjä tietovisan kautta, johon jokainen sai vastata omalla puhelimellaan tai tabletillaan.

Kysymysten avulla testattiin tietämystä mopoliuun ja pyöräilyyn liittyvistä säännöksistä. Valtaosa oppilaista tiesi, että pyöräilykypärä pienentää kuolemanriskiä 60-80 prosenttia ja ettei jalkakäytävällä saa mopoilla ilman sallittu mopoille lisälisä.

– Jos auto kääntyy tai liikennemerkit niin velvoittaa, suojatiellä olevaa on väistettävä. Aina näin ei ole, mutta silloinkin autolla voi luopua omasta oikeudestaan ja antaa pyöräilijän mennä. Silloin on kohteliasta kiittää vaikkamillään liikenneopettaja toimiva lämpöselvitys.

Vastaavia luontopäiviä järjestetään vielä myös Ylivieskan, Haapajarven ja Haapaveden yläkoululla.

Taikuri Puijon Paroni yllätti oppilaat hurauttamalla lavalle mopolla. ANNIKA TIITTO

”Nyt hän istuu pyörätuolissa ja vain pää toimii” Tappomopo kertoi mopon virtittämisen aiheuttamista vaaroista

Annika Tiitto
KALAJOKI

Muutama vitsi ja linna sisältä taianomaisesti paljastava kyyhkynen. Kun esitys alkaa näin, ei ihan heti uskoisi, että kyse on liikenneturvallisuudesta.

– Pyrin saamaan porukat hypypysiini huumorilla ja taikuudella, jotta he jaksavat sitten kuunnella tummia tositarinoita, taikuri Puijon Paroni eli **Jouni Vepsäläinen** kertoo.

Mopon virtittämisen ja päihityneenä ajamisen vaaroista kertova Tappomopo-esitys sai en-

siesityksensä jo vuonna 2010. Tiistaina vuorossa oli Kalajoki, jossa esitystä pääsivät seuramaan Merenojan ja Raumankarin koulujen oppilaat.

MONIPUOLINEN ESITYS koostui huumorista, taikuudesta ja opettavaisista tositarinoista. Esimerkiksi neliraajahalvaantuneesta kaverista kertova tarina sai oppilaat hiljaiseksi.

– Kaveri oli humalassa ja päätti ajaa mopolla järveen. Kypärä jäi rannalle. Laiturilla mopo meni ympäri ja kaveri lensi järveen iskien niskansa laiturin päähän.

Nyt hän istuu pyörätuolissa ja vain pää toimii, Vepsäläinen kuvailee.

Vaikka esitystä seuranneet **Miia Manninen** ja **Pinja Saari** eivät juurikaan mopoille, sai esitys heidät pohtimaan asioita. – Tärkein pointti oli se, että humalassa ei kannata ajaa, Saari sanoo.

TYTÖT EIVÄT OLE erityisesti seurailleet Kalajoen nuorten mopakäyttämistä, mutta Vepsäläinen uskoo nuorten osaan ajaa, kunhan korvien väli vain pysyy kunnossa.

– Toivottavasti nuoret ottavat opiksi. Jos pelastan tällä esityksellä edes muutaman ihmisen, se on jo askel eteenpäin, taikuri toteaa.

Kaveri oli humalassa ja päätti ajaa mopolla järveen. Kypärä jäi rannalle.

